

Darrere de la sorpresa

L'èxit electoral del BNG ha sorprès l'opinió pública espanyola, però al seu darrere hi ha la història de l'intens treball del nacionalisme gallec.

Amb 13 diputats d'un total de 75, el Bloque és la formació nacionalista que més representació ha obtingut en la història de Galícia.

Aquest èxit electoral s'ha convertit en una fita obligada en la trajectòria del nacionalisme gallec, que remunta els seus orígens, 1840, quan un grup d'intel·lectuals comencen a establir les bases del que s'anomenarà el "galleguisme". Amb orientacions que anaven des del regionalisme d'Alfredo Branas a l'independentisme d'Antolín Faraldo, aquest moviment va quallar políticament el 1931 amb la fundació del Partido Galleguista que plantejà la necessitat d'un estatut d'autonomia que va ser aprovat el 1936. Vicente Risco per la dreta i Antonio Rodríguez, *Castelao*, per l'esquerra eren les principals figures de la formació. La guerra civil truncà definitivament aquestes iniciatives.

Durant els anys seixanta va començar a actuar l'anomenat grup Galaxia, propietari d'una editorial que començà a difondre les obres de la renascuda literatura gallega. Aquest grup situava les seues activitats en el pla exclusivament cultural i veia amb mals ulls el galleguisme polític, que, segons ells, podia ser contraproduent per al renaixement cultural. No obstant això, el mateix grup va donar suport a la creació del Partido Socialista Galego (PSG), el 1964, per tal de contrarestar les activitats de la Unión do Povo Galego (UPG), fundada aquell mateix any amb uns continguts fortament radicals i de caràcter marxista-leninista.

La tasca de la UPG es va dirigir prompte cap als sindicats. D'aquesta manera es promou la creació del Sindicato Obreiro Galego (SOG), un projecte pel qual apostaven ben poc en un principi, atesa la majoria aclaparadora que CC.OO tenia durant la transició en el ambient proletari de Galícia, però que a la llarga servi-

ria per generar dues centrals com la Confederación Xeral de Traballadores Galegos (CXTG) i la Intersindical (INTG), que acabarien unint-se en la Confederación Intersindical Galega (CIG) absolutament majoritària a Galícia.

La mort de Franco i el començament de la transició va fer que els partits naciona-

mular les activitats de la UPG, però el seu plantejament és cada volta més plural. Hi ha entrat ja Beiras, que provenia del PSG, a través del Colectivo Nazonalista de Esquerda, també independents i gent del Partido Nacionalista Galego, una escissió del projecte de crear un partit socialdemòcrata nacionalista, Coalició Galega, i amb ells Xosé Rodríguez Pena, que va ser

conselleiro de Pesca durant el govern tripartit (PSOE-CG-PNG) presidit pel socialista González Laxe.

El 1986, el Bloque fa renúncia explícita al seu possible suport a la lluita armada. Un grup, el Frente Popular Galego, escissió de la UPG, va ser expulsat per la seua negativa a acatar aquesta decisió i el seu entestament a donar suport a HB. Aquest grup serà l'origen de l'Exercito Guerrilleiro do Pobo Galego Ceibe, un grup armat de vida episòdica que va matar un guàrdia civil i que l'octubre del 1991 provocà una matança de militants seus en la

discoteca del poble de Clangor. Ara, l'única agrupació que dona suport a la lluita armada és l'Asamblea do Pobo Unido.

Amb el panorama més net, el BNG ha definit una estratègia de punts d'acord mínims per anar endavant: No a la CE ni a Maastricht, no al capital transnacional, autogovern per a Galícia. Alguns noms, com el de l'empresari del granit Manuel Rodríguez, que va participar en la direcció del BNG, donen credibilitat a les intencions oberturistes de la formació.

La majoria absoluta de Fraga impedirà al BNG tenir el poder que podia haver aconseguit amb un pacte amb el PSOE, però, alhora, li evitarà haver de fer concessions. Portaveus del PP i del PSOE insisteixen a dir que el BNG és el gran enemic. Potser aquesta unanimitat, més la significativa dada que el 75% del votants del PP l'havien triat com a segona opció, són les proves més clares que el camí triat és el correcte.

J. S.

Manuel Mera, secr. gral. de la CIG. La lluita sindical és bàsica per al BNG.

listes uniren esforços, i UPG i PSG, amb altres grups més reduïts, es van unir el 1976 en el Consello de Forzas Polítiques, una plataforma per elaborar les "Bases constitucionals para a participación da nación galega num pacto federal". Els pactes de la transició van sorprendre aquestes forces, que hagueren d'adaptar-se amb rapidesa al nou ordre. A les eleccions autonòmiques del 1981, va concórrer una formació anomenada Bloque Nacional-Popular Galego, on entraven la UPG i l'anomenada Asamblea Nacional Popular Galega (AN-PG). Els resultats són tres diputats, que foren expulsats del Parlament gallec per negar-se a jurar la Constitució. L'incident va provocar un debat en la formació, que decidí refer les seues estratègies. Nous components s'hi uneixen, entre ells membres del PSG.

És el moment en què naix el BNG (1981) com a front de partits. L'opinió els acusa de ser només una pantalla per dissi-